Nec ideo vllum malū putandū est nō
eē peccatū. qꝛ possumus alicui aliqñ ꝓ
desse mentiendo. Possumꝰ enī ⁊ furando ali
cui prodesse si paup cui palā datur sentit cō
modū. et si diues cui clam tollitur nō sentit
incōmodū. Nec ideo tale furtū quisquam di
xerit nō esse peccatum. Possumus ⁊ in adul
terādo prodesse si aliqua nisi ad hoc ei ꝯsen
tiatur apareat amando moritura. ⁊ si vixe
rit penitendo purganda. Nec ideo peccatū
negabitur tale adulterium. Si autem nob
merito placet castitas. quid offenditur veri
tas. ut propter alienā vtilitatē illa nō uio
letur adulterādo. ⁊ violetur ista mentiēdo
Plurimū quidem ad bonū profecisse hoīnes
qui nō nisi pro salute hoīnis mentiūtur. nō
est negādum. sed in eoꝝ tali profectu mei
to laudatur. vel etiā temporalit̄ remunera
tur beniuolētia nō fallatia. Rue ut ignosca
tur satis est nō ut etiā predicetur. maxime
in heredibus testamēti noui quibꝰ dr. sit in
ore vestro ē. ē. nō. nō. qd̄ enim amplius ē
a malo est. Propt̄ quod malū quia subre
pere in hac mortalitate nō desinit. etiā ipsi
coheredes x̄ dicūt. dimitte nob debita nrā

His itaqꝫ ꝓ b̄uitatis nec̄itate trac xxxi
tatis. qm̄ cāe sūt ꝯgnoscende rerum

bonaꝝ et malaꝝ. quantū vie satis est que
nos ducat ad regnū. ubi erit vita sine mor
te. sine errore veritas. sine ꝑturbacōne felici
tas. Nequaq̄ dubitare debemus rerū q̄ ad
nos ꝑtinent bonaꝝ cām nō eē nisi bonitatē
dei. malaꝝ vero ab immutabili bono deficiē
tē boni mutabilis volūtatē. p̄us angeli. ho

Hoc primū xxxij minis postea.
est creture racōnalis malū id est pri
ma priuacō boni. deinde iam etiam nolenti
bus sb̄intrauit ignorātia rerū agendaꝝ. ⁊
ꝯcupīa noxiaꝝ quibꝫ comites sb̄inferuntur
error ⁊ dolor. Rue duo mala qn̄ imminētia
sentiuntur ea fugitantis animi motꝰ vocat̄
metus. Porro animꝰ cū adipiscitur cōcupi
ta. quāuis ꝑnicōsa vel inania. qūo id erro
re non sentit. vel delectacōne morbida vinci
tur. vana etiaꝫ leticia vētilatur. Ex hijs mor
borū non vbertatis. ꝫ indigētie tanq̄ fon
tibꝫ oīs miseria nature racōnal' emanat. xxxiij

Que tamē natura in mal' suis non po
tuit amittē beatitudīs appetitū. veꝝ
hec mala ꝯmunia sūt hominū ⁊ angeloꝝ ꝓ
sua malicia dn̄i iusticia dampnatoꝝ. Sed
homo hꝫ ⁊ penā ꝓpriā. qua etiā corpis mor
te punitꝰ ē. Mortis ei quippe suppliciū dn̄s
ꝯminatus fuerat si peccaret sic eū munerās

libero arbitrio. ut tñ regeret impio. terrēt
exitio. atꝫ in paradisi felicitate tanq̄ in um
bra vite vñ iusticia custodita in meliora cō
Hinc post scēderet collocauit. xxxiiii
pccm̄ exul effectus stirpē quoqꝫ suā
quā peccando in se tanq̄ in radice viciauāt
pena mortis ⁊ dāpnacōis obstrnxit. ut quic-
quid ꝓlis ex illo ⁊ simul dampnata ꝑ quā
peccauāt cōiuge. ꝑ carnalē ꝯcupiaꝫ. in qua
inobedientie pena similis retributa est nas-
ceretur. traheret originale peccatū. quo tra
heretur per errores doloresqꝫ diuersos ad
illud extremū cū desertoribꝫ angel' vl' vici
atoribꝫ ⁊ possessoribꝫ ⁊ cōsortibꝫ suis sine fi
ne suppliciū. sic ꝑ vnū hoīeꝫ pccm̄ intrauit in
mund. ⁊ ꝑ pccm̄ mors. ⁊ ita in oēs hoīes per
tñsiuit in quo oēs pccāuerīt. Mundū q̄ppe
appellauit eo loco aplūs vniuersū genus
humanū. ita ḡ se res habebat. xxxv
Iacebat in malis vel ec̄ voluebatur. ⁊ de ma
lis in mala p̄cipitabatur totiꝰ hūani gn̄is
massa dāpnata. ⁊ adiūcta parti eoꝝ q̄ pec
cauerunt angl'oꝝ luebat impie desercōnis
dignissimas penas. Ad irā quippe dei ꝑtinꝫ
iustā quicq̄d ceca ⁊ indomita ꝯcupia faciūt
libent' mali. ⁊ q̄cquid manifestis aptisqꝫ pe
nis patiūtur inuiti ñ sane creatoris desistēte

bonitate. ⁊ malis angelis sb̄ministra ē vitā
uiuacēq; pōntiā. que sb̄ministracō si aufera
tur interibūt. ⁊ hominū quāuis de ꝓpagie
viciata dāpnataq; nascentiū formare semi
na. ⁊ animare ⁊ ordinare membra. ꝑ tpoꝝ
etates. ꝑ locorū spacia vegetare sensus. ali
menta donare. Melius eī iudicauit de mal'
bn̄facere q̄ mala nulla esse ꝑmittere. Et si
quidē in melius hoīm reformacōnem nullā
ꝓrsus eē voluisset. sicut impioꝝ nulla ē an
gelorū. Nonne merito fieret ut natura que
deum deseruit. que preceptū sui creatoris qd̄
facillime custodire posset sua male vtens
potestate calcauit. atq; transgressa ē q̄ in se
sui creatoris imaginē ab eius lumine ꝯtuā
citer auersa violauit que salubrē seruitutē
ab eius legib⁹ male libero abrupit arbitrio
vniuersa in eternū desereretur ab eo ⁊ ꝓ suo
merito penā penderz sempiternā. Plane ita
faceret si tantū iustus nō etiā misericors eēt
suāq; indebitā misericordiā multo euidēti⁹
in indignoꝝ poti⁹ liberacōe monstraret. xxxvi

Angelis igr̄ aliquib⁹ impia superbia
deserentib⁹ deū ⁊ in huius aeris ymā
caliginem de supbia celesti habitacōne de
iectis. residuus numerus angeloꝝ in eterna
cum deo beatitudine ⁊ sanctitate ꝑmansit.

Neq; enī ex vno angelo lapso atq; damp
nato ceteri ꝓpagati sunt. ut eos sicut homi
nes originale malū obnoxie successionis vi
culꝰ obligaret. atq; vniuersos traheret ad de
bitas penas. ſ; eo q̄ dyabolꝰ factus ē elato
cū socijs impietatis. et ipa cū eis elacōne ꝓ
strato. ceteri pia obedientia dño cohesērūt
accipientes etiam qđ ipsi non habuerunt
certam scientiam qua eēnt de sua sempiter
na et nunquam casura stabilitate securi.
Placuit itaq; vniuersitatis creatori atq;
moderatori deo ut quoniā non tota multi
tudo angeloꝝ deum deserendo perierat. ea
que perierat in perpetua perdicōne rema
neret. Rue autem cum deo illa deserente
perstiterat. de sua certissime congnita sem
per futura felicitate secura gauderet.

Alia vero creatura xxxvij
racōnalis que in hominibꝰ erat quo
niam peccatis atq; supplicijs ⁊ originalibꝰ
⁊ proprijs tota peierat. ex eius parte repa
rata quod angelice societati ruina illa dya
bolica minuerat suppleretur. Hoc enim pro
missum est resurgentibus sanctis. ꝙ erunt
equales āgelis dei. Ita superna iherusalem
mat̄ nostra ciuitas dei nulla ciuiū suorū nu
merositate fraudabit̄ aut vberiori ec̄ copia

fortasse regnabit. Nec enī numerū aut sanc
torū hoīm aut immūdorꝝ spūum l' demonū
nouimus. in quorꝝ locū succedentes filij scē
mr̄is que sterilis apparebat in terris in ea
pace de qua illi ceciderīt sine vllo tpis termi
no pmanebunt. Sz illorꝝ ciuiū numerus. si
ue qui est siue qui futurus est in cōtempla
cōne ē eius artificis qui vocat ea que non
sūt tanq̄ ea que sunt: atqz in mensura ⁊ nu
mero. ⁊ pondere cūcta dispoīt. Verꝝ hec ps
gn̄is hūani cui liberacōez deus regnumqz p
misit eternū. Numquid meritis operꝝ suorꝝ
repari pōt. Absit. Quid enī boni opari pōt
perditus. nisi quantū fuerit a pdicōne libera
tus. Nunquid libero voluntatis arbitrio. ⁊
hoc absit. xxxviij

Nam libero arbitrio male vtens hō. ⁊
se pdidit ⁊ ip̄m. Sicut eī qui se occidit. utiqz
viuendo se occidit. ꝫ se occidendo nō viuit.
nec seip̄m poterit resuscitare cū occiderit ita
cū libero peccaretur arbitrio. victore peccato
amissum ē ⁊ liberꝝ ar. A quo eī quis deuictꝰ
est. huic ⁊ seruus addictus ē. Petri apl'i ē
ista sm̄a. Que cū vera sit. qualis queso pōt
serui addicti lib'tas eē nisi qn̄ eū peccaē dele
ctat. Liberalit' enī ſuit. qui sui dn̄i volunta
tem libent' facit. ac p hoc ad peccandū liber

qui peccati seruus ē. Vñ ad iuste faciendū
liber nō erit. nisi a peccato liberatus eē iusti
cie cepit seruus. Ipā est vera libertas. ppt
recti facti leticiā. simul ⁊ pia ꝓuitus ppt pce
pti obedientiā. Sz ad benefitiū ista libtas
vñ erit hoī ad dicto ⁊ vendito. nisi redimat
cuius illa vox est. Si vos filius liberauerit
tūc vere liberi eritis. Qd antequ fieri in hoīe
incipiat. quō quisquā de libero arbitrio in
bono gloriatur ope. qui nō dum est liber ad
opandū bñ. nisi se vana supbia flatus extol
lat. Quā cohibet apostolus dicēs. Grā sal
ui facti estis p fidem. xxxix

Et ne ipām sibi saltē fidē sic arroga
rent. ut nō intelligent diuinitus eē
datā. sicut idē aplūs alio loco dicit se ut fi
delis eēt misericordiā ɔsecutū. hic q̄ adiun
xit ⁊ ait. Et hoc nō ex vob. ꝫ donū dei est. nō
ex opibꝫ. ne forte quis extollatur. Et ne pu
tarentur fidelibus bona de futura opa. Rur
sus adiecit. Ipsius eni sumus figmentū cre
ati in xpō ihu in opibꝫ boīs q̄ p̄parauit deus
ut in ill' ābuleꝰ. Tc̄ g̊ efficim̄ vē libei cū deꝰ
nos fingit id ē format ⁊ creat. nō ut hoīes
qd iam fecit. ꝫ ut boī hoīes simus. qd nunc
gracia sua facit ut simus in xpō noua crea
tura ꝑm qd dictū est. Cor mundum crea in

me deus. Nez enī cor eius quātū ptinet ad
naturā cordis hūani. nouū iā creauerat deꝰ
Tem ne quisquā ꝛ si nō de opibꝫ de ipō xl
glorietur volūtatis arbitrio tanq̄ ab ipō in
cipiat meitū. cui tanq̄ debitū reddatur pre
miū bene opandi. audiat ipa libertas eundē
grē preconē dicētem. Deus ē enī qui opat
in nobis. ꝛ velle ꝛ opari pro bona volūtate
Et alio loco. Igitur nō volentis neqꝫ curren
tis. ꝫ miserentis ē dei. dū ꝓcul dubio si hō eiꝰ
ē etatis ut racōe iam vtat. non possꝫ corde
credere. spare. diligē. nisi velit. nec peruenī
re ad palmā superne vocacōis dei nisi volū
tate cōcurrerit. Ruomō ergo nō volentis
neqꝫ currentis. nisi quia ꝛ ipā voluntas sic
scriptū est a dño ꝑparatur. Alioquī. si ꝓpte
rea dictū est. Non volentis neqꝫ currentis
ꝫ miseṅtis dei. qꝛ ex vtroqꝫ fit. id ē ꝛ volun
tate hoīs. ꝛ miseicordia dei. ut sic dictū acci
piamus. nō volētis neqꝫ currentis. ꝫ miseṅ
tis dei ē. tanq̄ diceretur. nō sufficit sola volū
tas hoīs si nō sit etiā misicordia dei. non ḡ
sufficit sola mīa si nō sit etiā volūtas hoīs.
ac ꝑ hoc si recte est dictū. nō volentis hoīs.
ꝫ miseṅtis ē dei. qꝛ id voluntas hoīs sola ñ
implet. cur nō ecōtrario recte dr. nō miseṅ
tis dei. ꝫ volentis ē hoīs. quia id mīcordia

dei sola non implet. Porro si nullus cristia⁹
dicere audebit nō miserentis dei ꝫ volentis
est hoīnis ne apostolo aptissime ꝯtradicat
Restat ut proptēa recte dictū intelligatur.
non volentis neqꝫ currentis. ꝫ miserentis ē
dei. ut totū detur deo qui hoīs bonā volūtatē
ꝛ preparat adiuuandū. ꝛ adiuuat prepa
randū. Precepit enī bona volūtas hoīnis
multa dei dona. ꝫ nō oīa. Rue aūt nō prece
dit ipa in eis est ꝛ ipsa. Nam vtrunqꝫ legit̄
in sanctis eloquijs. ꝛ miseicordia eius p̄ue
niet me. ꝛ miseicordia eius subsequetur me
Nolentē preuenit ut velit. volētē subsequit̄
ne frustra velit. Cur enī ammonemur orare
pro inimicis nr̄is utiqꝫ nolentibꝫ bene viuē
nisi ut deus opetur in illis ut velint. Jtemqꝫ
cur admonemur petere ut accipiamus nisi
ut ab illo fiat quod volumus a quo factū
est ut velimus. Oramus ergo pro inimicis
nr̄is. ut mīa dei preueniat eos sic̄ preuenit
nos. Oramus aurē pro nob̄ ut mīa ei⁹ sb̄se
Tenebatur itaqꝫ ¶ quatur nos.
iusta dampnacōe gen⁹ hūam ꝛ oēs
erāt ire filij. de q̄ ira scp̄tū ē qm̄ oēs dies nr̄i
defecer̄t. et in ira tua defecim⁹. anni nr̄i sicut
aranea meditabūtur. De q̄ ira dic̄ etiā iob.
Hō natus ex muliere b̄uis vite ꝛ plen⁹ ire.